

scribat Ioseph habuisse duos patres, Iacob naturalem et Heli adoptiuum, ac locum notatum ad me mittito; nam die Martis mane est abeundum. Bene vale.

1087. FROM THOMAS MORE.

Mori Lucubrationes p. 429 (a).

〈Greenwich?〉

Lond. Mor. i: Jortin ii. 384.

〈March-April 1520.〉

[First printed, with many inaccuracies, in More's *Lucubrationes*, Basle, Episcopius, 1563, 8°, with the marginal note 'et haec nunc primum edita': following More's letter to Dorp (LB. App. 513), which was also 'nunquam antehac edita'. Apparently written very soon after More had seen the *Antimorus* (Ep. 1045), probably about the same time as he composed his reply to that, *Thomae Mori Epistola ad Germanum Brixium: qui, quum Morus in libellum eius, quo contumeliosis mendaciis incusserat Angliam, lusisset aliquot epigrammata annis abhinc plus septem, iam intra sesquimensem in summa Anglorum Gallorumque concordia, sub ipsum conuentum principum cecidit aduersus Morum libellum, qui et ineptis et virulentis iurgiis suum infamat authorem*, London, Pynson, 〈April〉 1520 (cf. Ep. 1096. 103-5). The *Antimorus* no doubt arrived in London about the third week in March (cf. p. 128, and Ep. 1096. 1); so that this letter may be dated in the end of March or the beginning of April. A comparison of its postscript with that to Ep. 1096, about More's anticipations of seeing Erasmus at Calais, also indicates that this is the earlier of the two.]

THOMAS MORVS D. ERASMO ROTEROD., VIRO OPTIMO ATQVE

DOCTISS., S. P.

ECQVID vidisti vnquam, Erasme optime atque doctissime, suauiore
quēquam quam sit hic noster Brixius? qui simulatque ipsi quic-
quam dissimulare libet, reliquos idem mortales omnes satis 〈c〉ela-
tum putat. Nam quando homo quantumvis stupidus non sentire non
potuit quam esset absurdum, odiosum, infame, sine causa quenquam
iurgiis et conuiciis impetere; iterum atque iterum narrat, infigit,
inculcat, epigrammatibus meis prouocatum se defendentis tantum
partes obtinere, vt diris et execrationibus impetitus, non nisi iocis
contra, salibus et facetiis repetat aduersarium. Caeterum de petu-
lantia, mendaciis, probris, quibus omnem prius prouocarat Angliam,
verbum interim nullum; vt nec de eo quidem, quod quae similtas
olim inter nos agitata fuit in mediis belli tumultibus, eam ille iam
olim mortuam nunc demum in summa pace redintegrat. Et sic agit
homo Phormiana confidentia, vt quum suam causam facile sentire
possit nulli non esse damnatam, qui quidem rem pernorit, tamen
velut eam bene ac dilucide quibus oportuit iudicibus approbasset, iam
suo iure scilicet quiduis debacchetur in me, et totam pectoris sui
sentinam lepidus et facetus exhauriat: qui postquam vnum atque
alterum epigramma scriptum ioco statuit habendum esse pro diris,
tanquam dixisse modo foret omnibus prorsus persuasisse, simul per-
suasit sibi rem se plausibilem facturum, si paucos versus et aduersus
petulantissimum eius libellum et in bellico tumultu ludentes olim,
nunc denique tot annis post factam ac firmatam pacem, in quanta

nunquam fuit vllorum populorum concordia, libro virulentissimo
 25 rependeret; sperans videlicet neque tam oculatum fore quenquam vt
 id posset cernere ad quod ipsi libet conuiuere, neque tam importune
 saeuerum iudicem vt aliud exigat probamentum quam narrantem
 Brixium, praesertim suae causae aequitatem tanta cum fiducia
 iactantem.

30 At mihi certe visus esset aliquanto minus impudens, si has ad
 populum tantum phaleras exposuisset; in quo reperire potuisset ali-
 quos quibus res adhuc esset incognita, multos quibus alteruter no-
 strum, quosdam quibus vel inique placent rixae: ac non hoc pacto
 bos eiusmodi sese iactaret ephippius apud te, qui non tantum proram
 35 puppinque certaminis (nisi non legisti Chordigeram; nam caetera
 legisse te scio) verumetiam certatores ipsos intus, quod aiunt, et in
 cute nosti; tum cui sciat eiusmodi rixas, etiamsi quae iusta sint exor-
 tae causa, tamen pro tui ingenii candore atque humanitate odiosas
 inuisasque esse, nedum hanc illius ineptissimam, iniustissimam,
 40 inhumanissimam, et quam abs te vidisset epistola ad se missa velut
 praeiudicio damnatam, adiectis etiam tuae sententiae causis: altera in
 honorem vtriusque ciuilitatis magis excogitata quam vere, quasi nos
 essemus hi quos literarum intersit concordare esse; altera certe iustis-
 sima, quod quae olim flagrante lusimus bello, ea nunc facta pace
 45 conueniat obliterari. Ex his causis illam quae ciuilius erat quam
 verior, quanquam de me contemptius admittit, de se tamen candidus
 atque modestus agnoscit: alteram illam quae tam vera fuit vt negari
 non posset, dissimulanter praeteriit, ac rursus ob oculos fundit pro-
 uocationis puluerem, qua se lacessitum a nobis et prius praedicat et
 50 hostiliter.

Et profecto si Brixius, vt totus est in metaphoris comicis, ab epi-
 grammate meo velut ab epitasi iubeat hanc auspicari fabulam, negare
 non possum quin ipse prouocauerim. Sin communi more patietur
 addi suo loco protasim, non erit, opinor, ambiguum quod nihil habeat
 55 comicum illius turbulenta catastrophe. Nam primum quis non ad-
 miretur insignem impudentiam toties oclamantis prius lacessitum
 se, quum sciat interim suam passim prostare Chordigeram? quam
 non fuissem prosequutus epigrammate, nisi nostram gentem totam
 mendacibus impetisset conuiciis. Qua in re quid comminisci potest
 60 quod isti praetendat calumniae? an quod epigrammata mea praeces-
 serint eius libellum, quum non ad aliud quam ad eius libelli ludant
 inscitiam, furta, mendacia? Aut, vt est acutus rhetorculus, contendet
 in Chordigera nihil esse conuitii? At idem quantumuis impudens
 non negabit in primo limine Chordigerae nos foedifragos vocare se,
 65 et petulanter appellare periuros. Et tamen audet praefari oliuam

53. quin *Jortin*: quem a.

64. nos *Jortin*, vt in ll. 94, 183: omnes a.

35. Chordigeram] See Ep. 212. 1n.
 caetera] More's own epigrams;
 cf. l. 51n.

36. intus] Pers. 3. 30.

40. epistola] Ep. 620.

47. agnoscit] Ep. 1045. 10-20.

49. prius] Ep. 1045. 79.

51. epigrammate] There are eight

poems on the affair of the *Chordigera* in
 More's *Epigrammata*, Basle, Froben,
 March 1518, pp. 242-6. Cf. l. 135n.

52. ab epitasi] in the middle, instead
 of at the beginning: the *epitasis* being
 the central part of the play, led up to
 by the *protasis*.

64. foedifragos] Cf. *Chord.* ll. 17, 18.

sese mediis in armis gessisse, homo nimirum sic affectus erga mendacia vt periurium quoque et foedifragium habeat in blanditiis. An nihil ad me pertinuisse censet, mendaciis et calumniis ab illo lacesitam patriam, quod ipse non attingar nominatim? nam id videtur innuere: quasi non hac ratione, atque adeo eadem praeclara [o]ratione, 70 latroni liceat in ius vocare viatorem, a quo sit fortasse repulsus inclementius, quod non illum impeteret sed insidias tentaret pecuniae.

At fortassis etiamsi non in illum prius, saltem scripsi acerbius: est enim et in vlciscendo modus. At ego 'Polyphemi barbariem imitatus prae stomachi rabie Brixium, alterum videlicet Vlysem, diris 75 et execrationibus insectatus sum'. Ita sane disputat, nihil habens pensi quam falso. Nam eo solatur se, quod sperat fore multos quibus, cum rem totam non didicerint, ista facile persuaserit, atque ita sine pugna vicerit: apud te vero et si qui sint conscii, satis habet si consequatur id laudis genus, 'Ni causam nossem, putarem vera hunc 80 loqui'. At ego aut veritate me tuebor, aut vinci potius volo quam iudicis ignoratione vincere. Quamobrem non imitator hac sane parte Brixium, qui versus meos in Abyngdonium (quos per iocum effutueram vt cuiusdam asininas auriculas demulcerem, quod ei nihil placeret absque consonantiis rhythmicis) in extremo limite insanae 85 Syluae suae collocavit, adeptis duobus epigrammatis meis in idem argumentum, quibus illorum iocus versuum aperiabatur. Qua re nihil efficere potuit magis sycophanticum. At ego certe contra faciam. Nam et Chordigeram curabimus excudendam, et Epigrammata nostra subiungemus. Quin adiciemus et Syluam eius, ne quid causetur 90 ademptum; atque hoc pacto spero me facturum ne sit arduum atque acclue literatis omnibus iudicare an tam bonam habeat causam quam habere se iactat atque gloriatur Brixius.

Nam cum nos periuros appellasset ac foedifragos, cum totam rei seriem in suorum gratiam ac nostrum probrum, vt ipse vocat, fictio- 95 nibus, vt res vere habet, impudentibus inuertisset mendaciis, eademque omnia tam absurde tractasset vt nihil vnquam quisquam tractarit absurdus, ita versibus obuestiuisset alienis, vt Valeriae Probae te putares legere centonas, nisi quod eos illa concinne coaptavit, Brixius ita consarcinarat inepte vt commissura tanquam cicatricosum vulnus 100 extet in nodum, aut velut arida siti tellus hiulcet; ego non aliud illis epigrammatis, quibus se queritur tam capitaliter offensum, quam in ea quae dixi vitia lusi, et certe nihil, opinor, acerbè: eoque vehementer admiror in quo meorum Epigrammatum reperiat illas diras atque execrationes, quas homo lepidus, vt iactat, convertit in iocos. 105 An illud execrationes appellat ac diras, quod in vno meorum Epi-

72. quod scripsi: quum a. 99. eos Jortin: eas a. 100. commissura scripsi: commissurae a. 101. nodum scripsi: modum a.

74. modus] Cf. Hor. S. i. i. 106.

Polyphemi] Cf. Ep. 1045. 39-43.

83. versus meos] An epitaph in rhyming verse, p. 232 of More's *Epigrammata*. The most grotesque line in it is, 'Praeter et haec ista fuit optimus orgaquenista'. Brixius reprinted it on f. H² v^o of the *Antimorus*: cf. f. D⁴. It is preceded and followed by other verses on Abyngdon.

Abyngdonium] Henry of Abing-

don († 1 Sept. 1497), successor of Wells Cathedral 24 Nov. 1447, and cantor of the King's Chapel May 1465: both of which offices he held until his death. He was also master of St. Catherine's hospital at Bristol 1478. None of his works survive. See More's verses upon him (l. 83n), and G. Grove in *Dictionary of Music*, 1879.

98. Probae] See Ep. 32 introd., and 37n.

grammatum, per iocum excusans eius mendacia, quasi nemo redierit e Chordigera domum, qui rem vt erat gesta doceret eum, adieci dignum fuisse Brixium qui fuisset in ipsa naue, vt suis oculis rem
 110 videret quam esset scripturus: ne ad eum modum tam turpiter mentiri cogeretur, et falsa pro veris commendare memoriae? Extra hoc vnum certus sum nihil vnquam reperturum Brixium, in quod possit tendere vllam vel dirarum vel execrationis calumniam.

Quanquam in hoc ipso aut calumniatur egregie, aut certe quid
 115 execratio, quid dirae significant, egregie sese declarat inscium. Erit fortasse qui mordaculum putet (et tamen idem si Brixii expenderit parum Chordigeram, spero non difficulter ignosceat): execrationes aut diras haud sane quisquam erit qui vocet, qui quidem Latine sciet; vtpote ad quas nec illud quidem Martialis nostro tam longe morda-
 120 cius accedit in Theodorum vatem, Brixio vati fortasse non absimilem: de quo poeta magnum fuisse facinus ac deorum crimen exclamat, quum Theodori penates ignis absumeret,

Non arsere simul quod domus et dominus.

Ego vero, etiamsi dignum duxi Brixium qui, quo vitare tam impu-
 125 denter mentiendi necessitatem posset, in media fuisset Chordigera: non optaui tamen istud ei, nec ignem imprecatus sum, quem effugerunt etiam multi qui fuerunt in naue. Neque enim quisque statim imprecatur ea cuiuslibet, quibus illum censet ac pronunciat dignum. Nam et Brixius, opinor, fures dignos ducit suspendio, dignos ducit
 130 adulteros, dignos haud dubie periuros; a quibus haud ita multis absunt parasangis mendaces: nec tamen, reor, vsqueadeo immitis est vt iis omnibus, tantae nimirum parti mortalium, semel imprecetur interitum. Quod voti genus vt inclementissimum fuerit, ita nec ipsi fortasse Brixio satis tutum.

135 At praeter illud epigramma supersunt nouem, quorum in primo—id quod etiam verum est—admoneo simpliciter ademptum iri scriptoribus omnibus fidem, si assuescant ipsius exemplo non ex fide sed ex affectu scribere. Duobus in id ludo, quod Herueum fecerit tam prodigiose pugnantiem. Vno iocatus sum in Brixii et iactantiam simul
 140 et incogitantiam, qui praeter alia multa perquam vehementer absurda finxerit Herueum de ipso vaticinantem, velut alumno Phoebi, et, vt id fieri posset, fecerit illum in mediis flammis diu concionantem tanquam in summo ocio: porro quod cum seruati sint ex vtraque naue multi, succurrentibus nostrorum nauiculis aliquot, ille maluerit
 145 vniuersos prorsus exurere, quam relictum esse quenquam a quo videri potuisset audiuisset quae scriberet. Vno allusi ad eos versus quos Brixius effinxit in cenotaphium Heruei. Duobus ad id lusi, quod Brixius Chordigeram suam veterum poetarum furto surreptis versibus exornasset. Duobus ostendi me mentis et ingenii plusculum
 150 in Chordigera cum in inuentione rerum tum in dispositione requirere.

109. dignum] *Epigr.* p. 242. 2, 1.

119. Martialis] 11. 93. 3, 4.

135. nouem] This figure is reached (cf. l. 512) by including two extracts from the *Chordigera*: *Epigr.* p. 243.

138. Herueum] Hervé Portzmoguer or Portimoger, the Breton captain of

the ship Chordigera, who is the hero of Brixius' poem (*Ep.* 212. 12), and who perished in the action of 10 Aug. 1512. Another contemporary poet, Humbert de Montmoret, celebrated him with a *Herueis*, Paris, s. a. See NBG. xl. 870.

Haec cum scripserim et lacesitus et turbulentis temporibus et vere, tamen nunquam vel edidi vel ostendi sola, sed ita coniuncta cum aliis, ut lectoris cogitatio vel plurimum auerteretur ab illis, vel non tota certe detineretur in illis: cum eius Antimorus contra nihil profiteatur aliud quam in meum nomen non minus delira quam con-¹⁵⁵ tumeliosa conuitia. Postremo cum accepissem id agi ut excuderentur Epigrammata mea Basileae, scis ipse quid egerim ut ea quae in Brixium scripseram, una cum nonnullis omitterentur: quod quaedam mihi non satis saeuera videbantur, etiamsi procul absint ab ea ob-
scoenitate qua ferme sola quorundam epigrammata video commen-¹⁶⁰ dari quibusdam. Et simul neminem volebam quantumuis iusta de causa tantillum a me perstringi nominatim.

Qua in re, quod ad Brixium attinet, meum conatum frustratum esse vehementer gaudeo: adeo se declarat dignum in quem longe alia scriberentur. Nam in illis quibus non minus crebro inculcat quam¹⁶⁵ falso, se prouocat prius, et tot probris, tot conuitiis, tot maledictis, tot diris, tot execrationibus offensum capitaliter; si ea quae recenset inuenerit, quanquam ut tum res erant et illius merita, meum factum potuissem omnium gentium iure defendere, tamen agnoscam profecto Cyclopi illam Polyphemi barbariem quam mihi Brixius impingit.¹⁷⁰ Quod si contra non inuenerit illic ea quae causatur, tunc aequum censeo ut agnoscat Brixius eum locum quo de diris obicit atque execrationibus, ab ipso fictum totum, ut esset sedes in quam Polyphemum vastum sane gigantem posset admittere: quando adeo illi tam lepida blandiebatur inuentio, ut potius quam cogeretur excludere,¹⁷⁵ fingendum quippiam duxerit in quod posset aliquid facite dicere. Verum ni caecior esset ipso Polyphemo Brixius, facile profecto cerneret eam rem non admodum multum illi parituram gloriae, si dissimulanter praeteriens quod in eum dicitur, alia contra se subornet ipse, quae commodè possit vincere.¹⁸⁰

Scripseram epigramma in quendam nostratem, qui ridicule, cum nobis bellum esset cum Gallis, in Gallicos mores totus abierat. Alio loco, quoniam Brixius nos appellarat foedifragos atque periuros, tetigeram obiter nostram causam in Gallico bello fuisse piam et officiosam in Ecclesiam Christi, cuius Vicario sumus opitulati:¹⁸⁵ Gallorum contra, quod fouerent schisma et oppugnarent Pontificem. Quod ipsum neque nunc disputo rursus, neque olim me volente prodiit. Et tamen si finxisset Brixius (cui tam impense placet fingere) commotum illis locis fuisse sese, potuisset homini fortassis ignosci facilius: ut cui videretur imposuisse falsa quaedam honesti¹⁹⁰ species, nempe amor importunus in patriam, quo videretur vel vere in eam dicta non perpeti, vel certe foederibus condonata vindicare. Nunc vero stupidissime delegit eam causam, in qua et eosdem habet obices quos haberet illic, nempe ipsum scripsisse prius, praebuisse

158. omitterentur *Jortin*: emitterentur *a*.

157. egerim] There is no trace of this in More's correspondence, so far as it survives.

158. nonnullis] Evidently the lighter verses; which are more suited to Martial than to More.

170. Polyphemi] Cf. l. 74.

182. Gallicos] *Epigr.* p. 209: IN ANGLVM GALLICAE LINGVAE AFFECTATOREM.

Alio loco] *Epigr.* p. 239: IN IACOBVM REGEM SCOTORVM. In the edition of Dec. 1520 this epigram was withdrawn.

195 occasionem, impegisse falsa, litem esse iudicatam, imo peremptam atque abolitam foederibus publicis.

Sed et hoc praetereo turpissimum, quod, quum publice prior laeserit, priuatim sese sic offensum queritur. Quomodo, non potest docere: sed diras et execrationes in se ingestas a me ipse a se finxisse
200 conuincitur. Quamobrem cum prior scripserit in nos, eaque etiam falsa, cum ego tantum epigrammata contra, in quibus ea scripsissem, quae si neget esse vera, nihil assequetur aliud quam vt eum intelligant omnes bis fuisse mentitum; non solum potuit honeste desistere, verum debebat etiam. Atque adeo fecisset, scio, nisi maluisset
205 omnibus declarare quam insigniter esset impudens: qui quae peccasset ante, quum donari vel iuuentae eius potuissent, vel imputari temporibus, nunc tot annis elapsis, in tanta pace, in tanta concordia, atque in ipso ferme duorum Principum hospitio (nam id nunc adornant) deintegro renouet omnia, et epigrammata pauca quae in
210 illius librum lusimus, virulentissimo libello retaliat: in quo cum nihil inueniret quod respondere posset pro se, totus in me conuersus, nihil effundit aliud praeter meras calumnias et plus quam furiosa conuitia.

Primum, quicquid vsquam fere vel cessatum est ab operis Frobenii,
215 vel ab ipso quisquis exscripsit exemplar, id omne obicit mihi; quum videat nullum vnquam librum tam foeliciter excusum esse vt nihil insit errati, et illic nullum legat erratorum indicem. Et tamen in illis ipsis plerunque foelicius errarunt illi quam castigat Brixius. Quam seditiose calumniatur me lacerare parentem Principis! quum
220 ipse tantum commemorem quae mala Princeps, dum auspicaretur imperium, incomparabili gloria correxerit, quibus aliquot ante annos afflictabatur respublica; nonnullorum perfidia quibus huius Regis parens nimium credidisset, impar aliquandiu ipse rebus administrandis per aduersam valetudinem, alioqui vir omnium regnandi
225 prudentissimus. Et tamen Brixius, quum ea mala quae aliorum contigere malicia, ipse improbe vertat in Regem, mirum quam virulenter ibi debacchatur in me: vt pugnos, vt colaphos, vt exilia congerit! Et tanquam velut carcere stringeretur metro, ne tam libere quam libebat liceret excurrere, addidit vipereas glossas in
230 margine, quibus in ea loca duceretur lector, si quis fortassis parum esset attentus ad carmina.

Atque hoc pacto cum demonstret insigniter nihil sibi ad nocendum defuisse praeter vires pares virulentiae, tamen homo lepidus gloriatur se dixisse facete, dum risum ridet Aiacis. Nam vt is abiudicatis
235 armis insaniens, cum appensas verberaret pecudes, effuse risit interim, et earum gemitu mire plausit sibi, vt cui furor persuaserat eas Agamemnonem esse atque Vlysem, in quos cupiebat vlscisci: sic Brixius improbum interpretamentum suum insectans, et ad perniciem vsque exagitans, suauiter arridet sibi, dum prae mentis inopia non

208. hospitio] See Ep. 1106. 93n.

220. commemorem] In a congratulatory ode addressed to Henry VIII on his coronation, 24 June 1509 (*Epigr.* p. 185). I cannot find that it was printed at the time: but an illuminated ms. copy, perhaps the original

actually presented to Henry, is among the Cotton MSS. at the British Museum (Tit. D. iv). For Brixius' treatment of it in the *Antimorus*, f. B³ v^o, cf. Epp. 1117, 1133: his marginal note is 'Mori impudentia, dum filium laudare instituit, patrem vituperantis'.

aduertit omnes, imo omnes prorsus homines quibus vlla scintilla aut 240
boni pectoris aut sensus insit communis, in hoc Brixiano risu non
minus animum gladiatorium detestari quam deridere dementiam.

Atque haec quum ita se habeant, tamen tanquam ista Coroebo
cuipiam scriberet aut Margitae, non Erasmo; tanquam ipso conui-
uente ad suam petulantiam, qua prior debacchatus est in nos, omnium 245
simul sic erisset oculos, vt quod ipsi cernere non liberet, idem nemini
prorsus liceret aspicere; tanquam iam vicisset me lacessisse prius,
quem res docet posterius scripsisse; tanquam adhuc hostilia durarent
tempora, vt ei liceret olim iactata verbula eademque prorsus innocua,
nunc demum venenatis vindicare calumniis, quum vterque Princeps, 250
quum totus vtrinque populus ita coaluit in concordiam, vt milites
obliuiscantur etiam vulnere, quorum cicatrices adhuc gestant in
corpore; tanquam ipse acerbiter essem inuictus ac diras omnes
imprecatus in illum; tanquam ille vicissim meros iocos, meras
facetias, meros sales affudisset, ac non insana conuitia deblaterasset 255
in me ac plus quam virulenta deliria: operaeprecium est videre vt
securus ac certus spondeat sibi non veniam tantum velut necessariae
responsionis, sed laudem etiam clementiae, qui videlicet impetitus
diris et execrationibus (quae nusquam extant), quum illi fas esset
paribus armis in certamen descendere, mira tamen indolis benignitate 260
atque admirabili dexteritate ingenii mordere se iactat absque dente,
iocari sine calumnia, ridere citra conuitium, ludere citra maledictum,
commonefacere sine oburgatione, erudire sine ferula; imo adeo mea
maledicta in lusus, conuitia in risus, probra in iocos, execrationes in
ironias, diras denique in scommata conuertisse. 265

An non videatur belle perorasse Brixius, si quis haec forte legat,
qui nihil omnino cognoscat de causa? Nam si quis lector incidit
qui Chordigeram eius, qui mea Epigrammata, qui moricum eius
Antimoron inspexerit (si quis forte sic abundet ocio vt ei vacet bonas
horas tam male perdere), quum in illis Epigrammatis meis neque 270
maledicta neque probra neque conuitia neque execrationes neque
diras inueniet; quum apud illum contra nihil inueniet aliud praeter
meras sycophantias, maledicentiam et virulenta iurgia; quum dentes
videbit, sed fractos in coticula, ferulam videbit, sed absque literis;
quum videbit hominem sic admonere vt stultissime carpat quod non 275
intelligit, sic erudire vt calumniatur improbe si quid intelligat: is
quanto risu ridebit eos risus Brixii, qui Brixium reddant ridiculum!
Quibus scommata, quae multo scommate redeant in authorem! Quos
ei iocos exhibebit ita iocans Brixius, vt se videre putet saltantem
camelum! Quantam praebebit ludendi materiam tam inepte ludens 280
Germanus, vt germanus videatur Aesopici aselli, qui non multo
minus absurde imitatus lasciuientem caniculam quam Brixius aemu-
latur poetas, lutosos et corneos pedes impegit in heriles humeros,
fustibus inde retrusus in stabulum! Denique quam lepidis ironiis
eludet ironias Brixii! quippe tam illepidas, vt lectorem admoneant 285
pictoris cuiusdam, omnino talis qualis Brixius est poeta; qui cum
leporem atque canem depinxisset ita similes vt internosci non possent,
tandem vter canis esset, vter lepus, subscriptione solers indicauit.

261. iactat] Ep. 1045. 35-8.

268. moricum] Perhaps an epithet
based on the Sicilian proverb quoted

in l. 581; cf. *Adag.* 1801, and More's
Epistola ad Brixium, p. d⁴.

278. Quibus] sc. risibus.

Ita Brixius eiusmodi fere ludit ironiis vt misere metuat sibi ne
 290 quas velit accipi per iocum dietas laudes, earum plerasque multi
 agnoscant pro veris: cuius periculi non aliud vidit effugium quam
 vt *εἰσπνεύειν* se protestaretur marginali glossemate. Nimirum homo
 cautus ita cauit sibi, ne sua teneretur syngrapha, quasi me laudasset
 ex animo. Vno loco tantum putavit non necesse esse vt marginali
 295 nota nos admoneret ironiae suae, adeo fidebat eius loci elegantiae:
 quum in indice, vt ille vult videri, meorum erratorum, vt res indicat,
 calumniae atque inscitiae suae, meminit. Ridet in Vtopia mea
 dialogum in quo fraterculus cum morione disceptat: 'in quo' inquit
 Brixius, 'dialogo enarrando exornandoque Morus ingenii sui acumen,
 300 phraseos vim ac iudicii integritatem facile explicat.' Equidem,
 Erasme doctissime, non vsqueadeo contemno Brixium, aut mihi tam
 impense placeo, quin facile fatear neque elegantem fraterculorum
 phrasin neque acutas morionis argutias tam belle vnquam me potuisse
 exprimere, quam ad verum ac viuum potuerit expressisse Brixius.
 305 Adeo efficax res est talibus orationis delitiis assuescere, et ad morio-
 nem non nomine (quod tam ciuilitur tam saepe Brixius concedit
 mihi) sed natura (quo illum suo sibi iure vendicat Antimorus)
 accedere.

Porro, quod de iudicio dicit, quo nimirum significat absurdum
 310 esse barbaram fratrum phrasin ei libello inserere, quem cupias esse
 Latinum (vt omittam interim et Graecos Latinis barbaros esse, et
 Latinos Graecis, quorum sermonem cum laude quoque Romano
 sermoni scriptores omnes tam frequenter interserunt), non expecto
 vt, non dico mea oratio (in qua Brixius vndique tam manifestarios
 315 soloeccismos ac barbarismos, sed manifestaria sycophantia, manifestaria
 deprehendit inscitia) sed nec ipsius Brixii (cui Veneres omnes atque
 omnes prorsus Gratias putat affusas Brixius) ad Latinitatem aliquando
 sit peruentura Plautinam: qui nec absurde tamen sibi facere visus
 est, nec Romanum sermonem dehonestare, quum in comoedia Latina
 320 Poenum interdum faceret loquentem Punice. A quo exemplo non
 multum, opinor, abest, si quis in eo scripti genere quod prope
 accedit ad comicum, fratrem id genus producat in proscenium lingua
 loquentem sua, hoc est Latino-barbara. Et tamen scis ipse, mi
 Erasme, quam non valde mihi placuerit ille dialogus, quamque
 325 libenter fuerim omisurus, nisi supra quam dico placuisset illis, quos
 neque literis neque iudicio quisquam (qui quidem literas habeat ac
 iudicium) non tam longe anteponat Brixio,

Quantus ad aethereum patet hinc suspectus Olympum.

306. quod tam Lond.: quod iam a.

307. quo a: ? quomodo.

292. glossemate] *Antimorus*, ff. B²
 v^o, B³ v^o, C v^o, D³.

294. Vno loco] *Antimorus*, f^o. D⁴:
 Haud tamen inficior genus esse Epi-
 grammatis in quo,
 Si quisquam vatum de grege, Mœre,
 vales;

referring to the verses on Henry of
 Abingdon (l. 83nn), which in his com-
 mentary Brixius describes as 'Mori
 ridiculum epigramma' (f^o. H² v^o).

296. indice] *Antimorus*, f^o. E², *Tho-
 mae Mari lapsus inexcusabiles in sylla-
 barum quantitate*: f^o. F² v^o, *Mori soloe-
 cismi ac barbarismi aliquot foedissimi*.

297. Vtopia] pp. 72-8, ed. Lupton;
 who shows that the greater part of the
 story was expunged by the Index ex-
 purgatorius.

298. inquit] *Antimorus*, f^o. G² v^o.

306. nomine] Cf. Ep. 1045. 10 seq.

328. Quantus] Cf. Verg. A. 6. 579.

Quorum aliquos hic quoque commemorarem, nisi quod et frustra commemorare conscio, et non est animus viros cum honestos tum etiam honorabiles obicere inuidissimi viri latratibus; qui aliena laude sic intabescit, vt plane pereundum homini fuerit, nisi aliquid rabiei suae deblaterasset in Beatum Rhenanum, aemulatus Aeschinis odium: a cuius eruditione non minus abest quam ego absum a Demosthenis, cuius gloriae (ita) inuidit Aeschines vt Ctesiphontem quoque, quia laudauerat, accusaret publice, et ei machinaretur exilium, quod merito mox in ipsum recidit. Ita quoniam Epigrammata mea Rhenanus Bilibaldo, doctissimus doctissimo atque optimus optimo, laudatione sua commendauit, mirum quam insanit Brixius, quam virulento animo, quam infirmis viribus ebetem plumbei gladii cuspidem stringit in Rhenanum: adulatorem vocat, aut, nisi hoc agnoscat, inscium, indoctum ac plane caecum, qui non viderit meos versus tales esse quales visi sunt per inuidiae conspiciilla peruerenti Brixio. Sed frustra inuolat in elephantem culex. Nam Brixius cuiusmodi sit, declarat ipse.

Rhenanum laudare ego nec, vt nunc res habet, volo, ne illud audiam 'Mutuo muli scabunt'; nec certe si vellem, satis possem, vt quo (quod omnes norunt, fatentur ac praedicant) tot foelicium ingeniorum ferax Germania nihil habeat, si linguam spectes, elegantius, si disciplinas, eruditius, si mores, melius. Verum demiror hercle cur in vnum furit Rhenanum Brixius. An eius vnus iudicium de meis studiis dissentit a Brixio? quasi nihil honorifice de me scripsissent (vt omittam te ac Petrum Aegidium, quibus videri possit amor nonnihil imponere) Buslidius, Huttenus, Paludanus, Nouiomagus, Viues, Grapheus, Zasius ac Budaeus; quibuscum eo tempore

333. deblaterasset scripsi: ablaterasset a: oblatrasset Jortin.
addidi, in fine versus. inuidit scripsi: inuidet a.

335. ita
343. conspiciilla

339. commendauit] In a preface to the *Epigrammata*, BRÉ. 72; cf. Ep. 845.

341. in Rhenanum] *Antimorus*, fº. H vº: but Beatus is not mentioned by name. Cf. ll. 367-74.

352. scripsissent] Busleiden, Paludanus, Nouiomagus, and Grapheus had all made complimentary contributions to the first edition of the *Vtopia*, Budaeus to the second: see Lupton's edition, 1895, pp. lxxviii.

353. te] Erasmus wrote a preface for Froben's edition of the *Vtopia*: Ep. 635.

Aegidium] He wrote the preface to the first edition: addressed to Busleiden, 1 Nov. 1516.

354. Huttenus] For his praise of More cf. Ep. 999. 1-3.

Nouiomagus] Geldenhauer: see Ep. 487.

355. Viues] I cannot find any printed eulogy of More in the works of Vives which had as yet appeared. This is perhaps an editorial insertion (cf. Ep. 663. 105) based on the praise of More

in Vives' notes to Augustine C. D. Basle, Froben, Sept. 1522 (ii. 7, p. 41).

Grapheus] Corn. Grapheus or Scribonius (c. 1482—19 Dec. 1558) of Alost, a man of lively temperament. Interesting himself in music, poetry, and painting, as well as in the classics, he travelled widely in Italy; and had recently settled at Antwerp and married. His first publication seems to have been a small collection of devotional verse, *Androtheogonia*, Louvain, Th. Martens, 6 Feb. 1514 (? 1515); and Martens produced two similar volumes for him about the same time (van Iseghem, nos. 78, 82, 83). Complimentary verses by him, of which More is no doubt thinking here, appear also in Martens' edition of *Vtopia* (Ep. 461 introd.). He was appointed one of the secretaries of the town of Antwerp; and was concerned with the celebrations there both on Charles' election to the Empire in 1519 and on his return from Spain in June 1520.

adeo non amicitia contracta est vlla, vt nec litera quidem vlla inter-
 cesserit: at neque cum ipso Rhenano, vt omittam plurimos eruditione
 non incelebres. Quod si Brixius fingat hos omnes adulari mihi,
 multum ei debeo qui tam magnum virum me facit. Sin caecos,
 360 inscios atque indoctos omnes pronunciet, quoniam sic ab ipso dissen-
 tiunt, vt quem ille toties stultum vocat, toties appellat insanum, ei,
 vt nihil recenseam amplius, aliquanto certe plusculum tribuant pru-
 dentiae quam adhuc audio, praeter Brixium, quenquam tribuisse
 Brixio: nemo ei tam absoluta potestate dictaturam detulit, vt eius
 365 vnus sententiam ita ratam esse oporteat, quin ad populum saltem
 supersit prouocatio.

Nam quod hoc ita moleste fert, quod Rhenanus Epigrammata mea
 Marulli et Pontani praetulerit, debebat aliquanto pressius Rhenani
 laudationes expendere: qui etsi multo mihi tribuit amplius quam
 370 meus pudor possit agnoscere, tamen ea parte qua potissimum Brixius
 offenditur, non adeo effusus est in laudes meas vt Brixius inuidere
 debuerit. Neque enim me Pontano aut Marullo vndecunque praefert
 Rhenanus aut confert. Natura tantum comparat, non Graecarum
 literarum peritia: ne sit opus vt ita stomachetur Brixius Graeco
 375 conferri Britannum. Etenim natura quid impedit etiam Graeco
 parem quempiam,

Veruecum in patria crassoque sub aere nasci?

358. Quod si Jortin: Quasi a.

For the former he composed a broad-
 sheet, for the latter a congratulatory
 poem, *Diui Caroli . . . desyderatissimus*
reditus: both printed by Hillen. He
 quickly became attracted by schemes
 of moderate reform in the Church. In
 1520-1 he edited two works by John
 Gochius; and Dürer (*Tagebuch*, ed. F.
 Leitschuh, 1884, pp. 76-7, 89) received
 from him a copy of Luther's *Capt. Baby-*
lonica (Ep. 1153. 146n) in June 1521.
 Soon after the arrest of Nic. of Herto-
 genbosch (Ep. 616. 14n) Grapheus was
 arrested on 5 Feb. 1522 at the order of
 Egmondanus and Hulst, and under
 pressure made an abject recantation in
 April. His life was spared; but in
 spite of a piteous appeal, 18 Nov. 1522,
 to John Carondelet (Ep. 803. 12n), in
 which he gives some account of him-
 self, he was detained at Brussels and
 not allowed to return to Antwerp till
 Nov. 1523 (EE. 19). A letter thence to
 Dürer, 23 Feb. 1524, shows the caution
 to which for the rest of his life he was
 bound, in speaking of religion.

He remained at Antwerp and slowly
 re-established his reputation by literary
 work. In 1528 he dedicated to Caron-
 delet the *De Sculptura* of Pomponius
 Gauricus of Naples; in 1531-2 he com-
 posed some *Colloquiorum Formulae* out
 of Terence; in 1541, with his colleague

Peter Gilles, an *Enchiridion principis ac*
magistratus Christiani; in 1543 a Para-
 phrase on Ps. 123; and he published
 numerous little volumes of verse. In
 1540 his secretaryship was restored to
 him; and he wrote elaborate descrip-
 tions of the ceremonies observed on
 Charles' institution of the Senate at
 Antwerp in 1540 and on Philip's re-
 ception there in 1549. An epitome of
 Olaus Magnus' *Hist. de gentibus septen-*
trionalibus is his work; though printed,
 Antwerp, C. Plantin, 1558, without
 his name. Erasmus writes of him with
 praise in two letters of 14 July 1522,
 and thought of leaving him money in
 his time of need; and their relations
 were always cordial.

See F. Pijper in BRN. vi, 1910;
 OE., with some epitaphs composed by
 Grapheus for Erasmus; Foppens;
 Dürer's *Literary Remains*, ed. W. M.
 Conway, 1889, pp. 115, 123, 130; and
 O. Clemen, *Joh. Pupper von Goch*, 1896,
 pp. 269-75.

355. Zasius] In the preface to his
Lucubrationes (Ep. 862).

367. moleste fert] *Antimorus*, f°. II
 v^o.

Rhenanus] BRE. 72.

368. Marulli] Cf. Ep. 385. 5n.

Pontani] Cf. Ep. 337. 339n.

377. Vervecum] Juv. 10. 50.

Quamquam ipse neque tam superbus sum neque tam nescius mei, vt quae mihi tribuit Beatus Rhenanus, agnoscam: qui me, quod dixi, talibus viris natura confert, vtilitate vero praeferat hactenus, vt 380 censeat plus frugis adferre lectoribus si quid affero salubrium sententiarum, quam quicquid illi chartis illinant obscoenitatis ac nequitiae; ac plus iuuare putat quae simpliciter ac aperte cano, quam Marulli delectant aenigmata. Qua in re quid aliud Rhenanus quam, si quid est virtutis in me, id illorum praeferat vitiis? 385

Quod laudis genus quum nihil obstat quo minus eorum virtutes meis possint, vt certe faciunt, longe antecellere, non debuit ad inuidiam vsque videri benignum: quum interim, vt praeteream reliquos, Budaeus vnus, vir non minus publicae rei peritus quam literariae (in qua plane principatum quendam obtinet), quae de me 390 scripsit eiusmodi sint quae—sicuti nunc hominis candidissimi ciuilitati tribuo, non aliter <quam> quae in Brixii Chordigeram praefatur eruditissimus Aliander—, ita longe magis optem esse vera quam Pontanum aut Marullum superare carmine, aut vtrunque simul vtraque lingua vincere. Et tamen mirum est quam subito 395 mutatus Brixius incumbit in famae meae curam etiam ipse, vtpote cuius non nisi fauore ac studio tot erratorum meorum me tot millium, tam pudendorum, amice, beneuole, fideliter commonefecerit; videlicet vt ipsius opera subducantur clanculum, quae circumferri diutius absque insigni traductione mea ac perpetua quadam ignorantiae nota 400 non poterant: quo nomine censeat tantum etiam debere me tam amicae eius industriae, quantum alteri quisquam debere possit.

Hoc tam elegans ac bellum schema tam vehementer arrisit Brixio, vt quod nemo non irrisit quum legeretur in Antimoro, nunc velut repetit serio: oblitus interim illorum versuum, quibus miro ingenio 405 comminiscitur, qua arte nunc verisimile sit me tantae mederi infamiae, nempe hac, vt omnes libros qui iam excusi sunt vsquam, curem vndique reportatos ad me, atque ita repurgatos post emittam denuo. Et tamen hoc ipsum ita veretur Brixius, ne videlicet emissis in omnes vndique terras plus quingentis legatis, omnia exemplaria 410 recipiam, vt minetur se facturum vti apud se atque aliquot etiam alios (quod nisi emissis in id vicissim legatis difficile, opinor, fuerit) corrupta exemplaria extent, quae meos errores (quorum nunc id me admonet vt tollantur clanculum, ne quis posthac possit exprobrare) sic omnibus essent exhibitura, vt nec Oceani fluctus omnes sordes 415 mihi possint abluere.

Eiusdem vel memoriae vel constantiae etiam illud est, quod cum in ista epistola ad te neget Antimorum suam dentatam esse, vt in qua mordeat sine dente; tamen in hendecasyllabis (quos ita belle concinnat, vt in vnum versum interdum syllabas intrudat tredecim) 420 ait suos elegos se meo cruore oblinere. Et plane quemadmodum non minus ridicule poetas imitatur quam hominem simia, nec minus inepte dissimulat quam aut mugil aut cuniculus, qui simulatque caput in glebam condiderit, totum corpus satis occultatum putat; ita

393. Aliander] A complimentary letter by him praising the poem and the dedication to the Queen is prefixed to the *Chordigera*: and dated 29 Dec. 1512,

Paris.

418. epistola] Ep. 1045. 34.

419. in hendecasyllabis] *Antimorus*, f°. E² v°.

425 nullus lupus vnquam fuit deteriore memoria, nulla pluma, nullus ventus magis constanter inconstans.

Iam quod ait se tuo consilio fuisse pariturum, nisi liber iam tum fuisset in manibus typographi; demiror admodum, quum tantam vim obtineat apud illum vel solus nutus Erasmicus, tam leue pondus
430 habuisse monitoriam epistolam, vt potius suam famam pergeret infamare tam furioso libello, praesertim siticulosus gloriae, quam perderet pauxillum pecuniae: homo cui, vt ipsius verbis vtar, non victus aut vestitus modo, sed famulitium quoque atque equitatus insuper, et crumena denique semper aere grauis abundet; cui domus
435 sint et hortuli, in quos Apollo ac Musae omnes, nisi Brixius pessulum obdat hostio, cupiant relicto Parnaso prorsus immigrare. Et tamen miror si tibi fuisset pariturus, qui re adhuc integra toties admonitus, neque Budaeo neque Beraldo neque Lascari neque Deloio parere voluit, neque reuerendissimo Cardinali, qui nuper obiit in Gallia.
440 Caeterum vt bonitatis fuisse iudicat quod Antimori dehortareris editionem, ita nisi probaris editam, plane iam te censet iniustum: qui aliud ius illi nunc dicas in me, aliud in Fabrum olim statueris tibi. Nec dubito quin sibi videatur acutus admodum Brixius, et peritus iudiciorum, qui te tam graui stringat praeiudicio, vt ni videri
445 velis iniustus, aduersus eum pronunciare non possis.

Ego, mi Erasme, (quod sicuti apud omnes profiteor, sic apud neminem libentius profiteor quam apud te; cuius animum hac sane parte comperi penitus conspirare cum meo) Iacobum Fabrum sic obseruo, suspicio, veneror, quomodo virum debeo quo non aliquot
450 ante saeculis extitit quisquam literis ac virtute venerabilior: qui an plus adnissus sit, vt praeter sacrarum literarum studium, in quibus illustrandis vtiliter est versatus, scholas aliquando ab inepta ista garrulitate atque absurdis argutiis ad sobriam ac seueram philosophiam atque ad neglectas iamdiu disciplinas traduceret, ambigo.
455 Quae res adeo in confesso est, vt ii quoque perquam honorificis calculis illi attestentur in summa, qui ab eo longissime in vno atque altero interdum dicto dissentiunt; nec alia re prouocati tamen, quam quod Faber quaedam, vt videtur multis, quae dicta ac disputata moderatius offendissent neminem, nimis aliquanto fortiter asseueret,
460 ac maiore quam par sit contentione definat: ita bonos viros plerumque longius pius quidam feruor abducit.

Verum quam nihil habeat simile tua defensio cum istac absurdissima querela Brixii, nemini potest esse dubium, nisi cui res prorsus erit ignota. Quamobrem consilium non est hunc explicare
465 locum, et causam cum causa, libellos cum libellis conferre, quasi non

438. Baraldo a.

425. lupus] As the type of ingratitude: cf. *Adag.* 1086.

427. quod ait] Ep. 1045. 20-6.

432. verbis] Ep. 1045. 118-24.

437. admonitus] On f°. C⁴ v^o of the *Antimorus* Brixius appeals for support to the authority of Budaeus, Deloynes, and Lascaris.

439. Cardinali] Antony Bohier of Issoire in Auvergne; Abbot of St. Ouen at Rouen 1492-1515, of Issoire 1499, of

Fécamp 1505; Councillor of the Parliament at Rouen 1507; Abp. of Bourges 1515; Cardinal 1 April 1517; † 27 Nov. 1519, at Blois. See GC. ii. 94, 359, xi. 153, 213. A member of his household was the future poet, Salmon Macrin, who was intimate with Brixius and contributed some verses to the *Antimorus*: see BE.⁴ p. 88n.

440. iudicat] Ep. 1045. 14-20.

442. aliud ius] Cf. Ep. 1045. 65-6.

aliter patere possit neque in initio quicquam, neque in toto rei progressu, Brixii vesaniam cum tuo facto congruere: ne vel rem clarissimam facere controuersam puter, vel sopitum atque obrutum ignem importune videar suis eruisse cineribus, vel Fabrum, quem toto colo pectore, aliqua cogar offendere; vel tuum iudicium, apud quem nunc causam dico, tentare credar, et fauorem conciliare blanditiis. Hoc vnum certe (nisi quod ludere se posuit pro furere) alioqui dicit non omnino falsum, te videlicet cominus pugnasse, quum ipse rem egerit eminus. Nam vt tu rem non gladio quidem, vt ait Brixius (qui te videtur gladiatorem fingere) sed acu prorsus attigisti; ita ille delirii tantum velitatus eminus, et eiacularus conuitia quae vel anus ebria effutire potuisset in quemlibet, et quae in ipsum commode competeabant plurima, ad rem nunquam profecto quiuisset accedere; aut si fors attingit aliquando breuiter, tum quemadmodum solet in duriore solo infirmis viribus emissum telum, protinus aut praeteruolauit aut excidit. Itaque eminus sic commissa pugna hactenus plane profecit, vt ediderit specimen posse quidem sagittam sese non incommode prorsus emittere, si quis tantum quem in locum eius sagitta ceciderit, eo scopum semper officiose transferat; et belle posse iurgari, si quem nactus esset in quem illa competerent, quae ipse ex inexhausto probrorum suorum puteo posset haurire: quibus quando deest in quem haereant, quid aliud interim quam ipse perfundit sese?

Verum aliquando tandem velut tuis literis permotus incipit esse placatior, ac, 'si mihi videatur, posteaquam vterque in proscenium prodiit, vt ait, personatus (sic enim prodire solebant pugnaturi) ac suas pro virili partes egisse visus est,—ego videlicet epigrammatis aliquot, Brixius integris voluminibus; ego prouocantis, ille respondentis (nam hoc, ne quis alioqui non credat, accurate repetit)—non recusat tandem quo minus dextris inuicem iunctis Erasmo patre patrato (qui mos olim fuit peculiaris histrionibus) feriamus foedus', praesertim cum tu me sentias illius amore dignissimum. Caeterum ne pax tam facile impetrata fieret aliquanto contemptior, aut mihi inde surgerent cristae, ita rem temperauit, nusquam suae maiestatis immemor, vt 'si tragoediae ipsius exitum spectare malim, nihil item moretur quo minus ea ad postremum vsque actum deducatur: vt-pote cui mea hypocrisis non sit tam admirabilis vt illum a proscenio deterreat, nec vires item vsque adeo formidabiles, vt si manus conferre voluerim, detractare debeat, modo meis, non vt Patroclus Achillis, armis concertaturus in palaestram descendam, et ante conflictum insonet tuba'. Vt miris artibus istam confictatiunculam, qua ferme duntaxat ipse pugnat secum, exornat Brixius atque ἀποσπερνέει! Nam velut histriones nos committit, comicos, tragicos, palaestritas, bellatores: et mirum est quanto cum artificio haec inter se tam diuersa commisceat, quam concinne pugnantibus aptet personas, mimis scenicis arma, et adhibito patre patrato inter impe-

468. clarissimam *Jortin*: charissimam a.479. attingit *scripti*: attinget a: attingat *Jortin*.
rate a.507. exornat *Jortin*: exornet a.478. nunquam *Jortin*: inquam a.494. accurate *Jortin*: accur-510. aptet *scripti*: aptat a.

472. ludere] Ep. 1045. 71.

491. vt ait] Ep. 1045. 81-94.

474. gladio] Ep. 1045. 70.

ratores histriones feriat foedera. Vt dimicantes producit in prosce-
nium, bellatores in palaestram! denique scita ἐπιμονῇ tam belle
persistit in metaphora, vt in tribus fere versibus conficiat nobis

515 comicotragicopolemon.

Quod ad hoc foedus attinet, Erasme charissime, noli laborare.
Neque enim tam ingens instat rei literariae periculum, si congre-
diantur hinc Morus, homuncio perpusillus, hinc generosa illa palma,
palma non altior vna, Brixius, vt Erasmo sit opus patre patrato qui
520 faciat pacem: nisi literarum procures similiter affectos reddat huius
duelli cura, quomodo apud Homerum sollicitos habet superos Giganteo
bello formidabilior illa βατραχομωχία. Nam quod me scribis esse
illius amore dignissimum, tuam bonitatem agnosco, qui vndique
studes paci. Verum ego, mi Erasme, me tali non dignor honore vt
525 inter amicos satrapis tam potentis adnumerer: cuius nunc vtcunque
 respondi Antimoro, non sat fortasse reuerenter pro tanta viri digna-
tione, sed pro re certe, vt censent alii, nimis aliquanto modeste.
Tu vero, mi Erasme, quid sentias, cupio scire. Nam quod tam
propere curavi excudenda quae scripsi, quae tutius fortasse fuerat
530 per ocium polire, praesertim obicienda tam oculato aemulo, vt et
ibi cernat mendum vbi mendum non est: malui ei ossa multa
relinquere in quibus exerceat dentes, fatiget, aut frangat denique,
quam mihi diu talibus nugis occupare pectus. Et profecto non
fuissem tam insanum libellum responso dignaturus vilo, ni mihi
535 visum esset amicorum quorundam obsecundare consiliis, suadentium
vt me tuerer aduersus hominis absurdissimas calumnias. Quae res
vna mihi scopus fuit, non commutare conuitia, ac paria vicissim in
illum spargere. Alioqui, si statuisssem non respiciendum potius quid
me deceret dicere quam quid illum conueniebat audire, quantumuis
540 magnifice meum contemnat stilum Brixius, tanquam imbellem,
eneruem, nihilque masculum; effecissem saltem vt intelligeret quam
verus sit ille Nasonis versus,

In causa facili cuius licet esse disertum.

Nunc vero quum ille non in ingenium tantum ac mores meos
545 debacchatus sit, verumetiam in perniciem meam, quoad eius fieri
potuit, sit grassatus; in literis vero in me nihil intactum reliquerit
quod non arrosarit: ego contra nihil illius attigi praeter illa ipsa
volumina, quibus aut ipse petor aut patria. In vniuersum vero
quid praestare possit, neque pronuncio neque excutio. Scio enim
550 quam leue pondus habiturum sit de illo iudicium meum; quod
tamen etiamnum magis benignum est in illum quam sit multorum

519. altior scripsi, cf. Lucr. 4. 414, Juv. 13. 173: aliter a.
Jortin, in fine versus, cf. Verg. Aen. 1. 335: tam a.

524. tali non
546. me scripsi: eū a.

518. palma] In some verses preced-
ing the Antimorus, f°. A⁴ v°, Brixius
had written:

Vt si palmam oneres premasque,
contra

Haec obnititur altiorque surgit.

Cf. Adag. 204, citing Gell. 3. 6: 'Ar-
bori palmae peculiare quiddam inesse,
quod cum ingenio fortium virorum
conueniat. Nam si super eius lignum

magna pondera imponas ac tam gra-
uiter vrgeas oneresque vt magnitudo
oneris sustineri non queat, non deor-
sum palma cedit nec infra flectitur, sed
aduersus pondus resurgit, et sursum
nititur recuraturque'. More uses the
same figure in his *Epistola ad Brixium*,
f°. f⁴ v°.

522. scribis] Ep. 620. 32, 3.

542. Nasonis] Tr. 3. 11. 21.

quos ille minus offendit. Verum enimvero neminem adhuc audio tam candido calculo suffragantem Brixio, ut non idem sentiat nihil hactenus ab eo prodiisse tam magnificum, quod respondere possit hominis iactabundi gloriolis; dum nunc iactat idem esse poetice 555 sibi quod πεδίων ἱππῶ, hoc est equo suum campum, nunc se gloriatur cum antiquitate certare, nunc ipsam clauam vi eripere Herculi, dum fulmen denique satis impudenter sese minitatur efflaturum. Has hominis glorias alii quoties cum eius conferunt poematis, ingenium censent non insanum tantum sed etiam insanabile. 560

Ego vero, quanquam Brixius in me tam atrocem non modo iudicem sed et augurem quoque praebeat sese, ut non solum quicquid hactenus unquam scripsi damnet, verum etiam pronunciet nihil posthac scripturum quod possit esse dignum lectu: tamen mitius aliquanto de illo sentio, coniecturam potissimum cum ex Chordigera faciens, tum ex 565 Antimoro quam in me scripsit iratus, quando vel hoc ipsum mihi spem adhuc aliquam facit, austeram illam indolem posse aliquando mitescere, quod cum tam inepta scribat nunc id aetatis habens, hominem esse video non tam praecocis ingenii quin adhuc durare possit ac maturescere alioqui. Plane si sentirem ad statum iam ac 570 robur peruenisse atque, ut Graeci vocant, ἀκμήν, aliud expectare non possem quam ut cuius ver lethargus est, aestas ira tam impotens, eius autumnus sit omnino furor.

Iam quod meam hypocrisin negat esse tam admirabilem ut eum e proscenio deterreat, fateor certe nil nec habere me nec prae me 575 ferre quod absterreat quenquam. Neque negare possum quin hypocrisis Brixii tantum terroris inuehat secum, ut non modo me homuncionem pauidulum, et quem facile terruerit personae pallentis imago, sed spectatores omnes prorsus e theatro possit spectris expauefactos abigere: si modo veri sint ii versus Brixii, quos in 580 Antimorum Μωρίχων μωρότερος inseruit;

Haec mihi dictanti astabant Dirae auribus omnes

Et Furiae, infernis concita turba vadis,

Alecto, et sacris caput irretita colubris

Tisiphone, et terrens ore Megaera truci.

585

Quod si personas istas plus satis tragicas deponat Brixius, certe reliqua hominis hypocrisis non habet quicquam tam admirabile ut, velut Medusae caput, quenquam reddat attonitum; neque vires eius experior tam formidolosae ut aut Patroelo, aut Thersitae certe, praesidium petendum sit ab Achillis armis aduersus Hectorem talem. Sin 590 Brixio penitus decretum est (non) factitias illas Furias verum furorem suum proferre in proscenium secum, si certum est illi totis intonare tonitribus, si fulmen illud terrificum vibrare statuit, quod sibi ab ore iactat cadere, quoties secum videlicet Offensus grauius dignas Ioue concipit iras: histrionicam suam solus per me licebit exerceat, 595 ego aduersus tam ominosa spectra silentio memet velut amuleto lustrabo. Existet tamen fortassis Hercules aliquis ἀλεξίκακος, qui suetus eiusmodi portenta subigere, clauam quam ei Brixius vi

574. negat] Cf. l. 502.

578. personae] Cf. Juv. 3. 175.

580. versus] Antimorus, f^o. D⁴ v^o.

581. Μωρίχων] Cf. Adag. 1801, and Ep.

1144. 24.

594. dignas] Cf. Ov. Met. 1. 166.

eripuit, vicissim eripiat Brixio, ferula nimirum armatus aut flagro.
 600 Nam aduersus τὴν τοῦ Βριξίου βροντὴν non dubitau(er)it vel Στρεψιάδης
 ἀνταποπαρδεῖν. Porro fulminis praestigium belle compescat Cacus,
 talium terriculamentorum peritus artifex: qui si minus calleret
 artem, tamen quibus armis vtendum Caco fuerat aduersus tale
 fulmen, ipsius Caci nomen admoneret. Etenim potius quam fulminis
 605 afflatu miseri mortales perierint, in os illud patulum, trisulco hiulcans
 fulmine, non tantum meiere fas est.

Spero, mi Erasme, fore vt te in Regum conuentu simus visuri
 Caleti; qui venturus haud dubie sis vtrique Regum gratissimus.
 Alioqui fuerit impudens si nos amiculi tui vel exigamus vel expecte-
 610 mus vt nostra causa subeas laborem tanti itineris, quorum potius
 officium fuerit ad te venire: id quod, ni te illuc Regum cura per-
 traxerit, a Principe impetrata in dies aliquot venia faciemus. Tu
 interea, mi Erasme, vale, ac nihilominus quam soles amicus Brixio,
 Morum simul qua soles charitate complectere: cui tu tam charus
 615 es vt nec ipse sibi sit charior. Lupsetus noster magno auditorio
 summa cum laude sua, nec minore scholasticorum fruge, bonas
 literas in vtraque lingua proficitur Oxoniae. Successit enim Ioanni
 Clementi meo; nam is se totum addixit rei medicae, nemini ali-
 quando cessurus, nisi hominem (quod abominor) hominibus inuiderint
 620 Parcae.

Iterum vale; ac meo nomine Dorpio, Neseno, Viueti, viris in
 re literaria primariis, salutem plurimam nuncia.

1088. TO JODOCUS JONAS.

Gotha MS. chart. A. 399, f. 231.

Horawitz ii. 3.

Louvain.

9 April 1520.

[This letter was first printed, from the Gotha MS. described in Ep. 872 introd.,
 by Steitz in his life of Nesen (Ep. 329 introd.), pp. 96, 7; using a copy communi-
 cated by Pastor Krafft of Elberfeld. Horawitz printed it later from the same
 source. Kawerau (JE. 37) refers also to a ms. copy at Hamburg (58, f. 20 v°),
 which I have not seen.

The year-date is confirmed by the mention of Atensis' death (8 Jan. 1520) and
 of Erasmus' reply to Lee (Ep. 1037 introd.).]

600. dubitauerit Jortin. στρεψιάδης a: corr. Jortin.
 fluminis a. 606. meiere Jortin: me ire a.

601. fulminis Jortin:

601. ἀνταποπαρδεῖν] Cf. Ar. Nub. 293.
 604. Caci nomen] sc. a cacando:
 Jortin.

605. afflatu] Cf. Obseq. 50.

606. meiere] Cf. Juv. i. 131.

608. Caleti] See p. 296.

615. Lupsetus] Cf. Ep. 967. 26n.
 He succeeded Clement (l. 618n) about
 the end of 1519, and was lodged in
 Corpus (cf. p. 210). During his resi-
 dence there Gentian Hervet of Orleans
 was his pupil: see Hervet's *Opuscula*,

Lyons, S. Dolet, 1541, p. 45, 'Ego a
 mea in Angliam profectione, quo tem-
 pore quartumdecimum paulo minus
 agebam annum, duobus annis cum viro
 doctissimo Thoma Lupseto, qui nescio
 quot abhinc annis mortuus est, in
 Corporis Christi Collegio Oxoniae habi-
 tau'. Lupset held office till 1523,
 when he was succeeded by Vives.

618. Clementi] He had been ap-
 pointed Wolsey's Reader in Humanity
 at Oxford c. Nov. 1518; cf. Ep. 907.